

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych

Instrumenty zarządzania ryzykiem powodziowym

Załącznik nr 1

Zbiorcze zestawienie instrumentów wspierających na tle grup działań

Grontmij

ARCADIS
Infrastruktura · Woda · Środowisko · Budownictwo

Projekt:

Wsparcie przygotowania krajowych dokumentów planistycznych w zakresie polityki ochrony środowiska zapewniających skuteczną realizację polityki spójności – Etap II

1. Systematyka grupowania działań

Na potrzeby usystematyzowania zestawu instrumentów działania przewidziane do realizacji w ramach PZRP w cyklu planistycznym 2016-2021 pogrupowano zgodnie z poniższym schematem:

Grupy działań:

- I. Ochrona/zwiększanie naturalnej retencji oraz przywracanie naturalnych warunków przepływu
- II. Zasady gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego (ograniczenia zabudowy/zmiana funkcji zabudowy/warunki zabudowy)
- III. Realizacja i eksploatacja technicznej infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej
- IV. Doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym
- V. Likwidacja i przygotowanie do szkód powodziowych
- VI. Instrumenty edukacyjne

Wskazane grupy obejmują następujące działania w świetle metodyki PZRP:

Grupa działań nr I.:

Ochrona/zwiększanie naturalnej retencji oraz przywracanie naturalnych warunków przepływu

Nr działania	Nazwa
Działanie 1	Ochrona/zwiększanie retencji leśnej w zlewni
Działanie 2	Ochrona/ zwiększanie retencji na obszarach rolniczych
Działanie 3	Ochrona/ zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych
Działanie 9	Wykup gruntów i budynków
Działanie 17	Wprowadzenie w miastach i terenach zurbanizowanych (tam gdzie to będzie zasadne) obowiązku stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią dla wody o p= 1%
Działanie 18	Spowalnianie spływu powierzchniowego
Działanie 19	Renaturyzacja koryt cieków i ich brzegów
Działanie 20	Odtwarzanie retencji dolin rzek
Działanie 64	Prowadzenie akcji lodołamania oraz prowadzenie zabiegów w ujściowych odcinkach rzek poprawiających swobodny odpływ kry lodowej podczas akcji lodołamania w celu zapobiegania zatorom lodowym
Działanie 70	Prowadzenie akcji lodołamania

Grupa działań nr II.:**Zasady gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego (ograniczenia zabudowy/zmiana funkcji zabudowy/warunki zabudowy)**

Nr działania	Nazwa
Działanie 4	Zakaz budowy obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji
Działanie 5	Zakaz budowy obiektów zagrażających środowisku
Działanie 6	Zakaz budowy obiektów infrastrukturalnych
Działanie 7	Zakaz budowy pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej
Działanie 8	Opracowanie szczegółowych warunków pod jakimi dyrektor RZGW będzie mógł zwolnić z zakazów wynikających z art. 88l ustawy Prawo wodne
Działanie 10	Ograniczenie budowy/budowa pod określonymi warunkami obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji/ wypracowanie wytycznych
Działanie 11	Ograniczenie budowy obiektów zagrażających środowisku
Działanie 12	Ograniczenie budowy pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej
Działanie 13	Wypracowanie warunków technicznych pod jakimi można lokalizować i budować obiekty na obszarach zagrożonych wskutek awarii obwałowań
Działanie 14	Wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów chronionych obwałowaniami
Działanie 15	Ograniczanie budowy obiektów zagrażających środowisku
Działanie 16	Wypracowanie warunków, pod jakimi można lokalizować i budować obiekty o dużym znaczeniu strategicznym dla gospodarki i mogących spowodować znaczne zagrożenie dla ludzi i środowiska w przypadku zagrożenia powodzią
Działanie 30	Likwidacja /zmiana funkcji obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwości podejmowania decyzji.
Działanie 31	Likwidacja /zmiana funkcji obiektów zagrażających środowisku.
Działanie 32	Likwidacja /zmiana funkcji obiektów infrastrukturalnych.
Działanie 33	Likwidacja /zmiana funkcji pozostałych obiektów prywatnych i publicznych.
Działanie 34	Modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie

Nr działania	Nazwa
Działanie 35	Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych
Działanie 36	Trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków
Działanie 44	Wypracowanie wytycznych dotyczących warunków ewentualnej odbudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią
Działanie 49	Opracowywanie aktów prawnych, wprowadzających zasady zagospodarowywania terenów zagrożonych powodzią, które ochronią społeczności przed nadmiernym ryzykiem i ograniczą straty w przyszłości, kierowanie projektów do legislacji
Działanie 50	Opracowanie zasad finansowania programów wspomagających ekonomicznie nowe zasady zagospodarowywania terenów zagrożonych, uruchamianie takich programów, znajdowanie źródeł finansowania
Działanie 53	Opracowanie szczegółowych warunków pod jakimi dyrektor Urzędu Morskiego będzie mógł zezwolić, na podstawie art. 37 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej i administracji morskiej, na wykorzystanie pasa technicznego do celów innych niż wymienione w art. 36 ust 2 pkt 1 tej ustawy
Działanie 54	Wypracowanie warunków technicznych, pod jakimi można lokalizować i budować obiekty na obszarach zagrożonych od strony morza (z uwzględnieniem obszarów wokół jezior przybrzeżnych)
Działanie 55	Wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów zagrożonych od strony morza
Działanie 67	Przebudowa i modernizacja nabrzeży portowych

Grupa działań nr III.

Realizacja i eksploatacja technicznej infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej

Nr działania	Nazwa
Działanie 9	Wykup gruntów i budynków
Działanie 21	Budowa obiektów retencjonujących wodę
Działanie 22	Budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych oraz budowli ochronnych pasa technicznego
Działanie 23	Budowa kanałów ulgi
Działanie 24	Regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek i potoków

Nr działania	Nazwa
Działanie 25	Ochrona brzegów morskich przed erozją i powodzią od strony morza
Działanie 26	Budowa i odtwarzanie systemów melioracji
Działanie 27	Dostosowanie koryta wód powodziowych do wielkości przepływu
Działanie 28	Usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią
Działanie 29	Poprawa stanu technicznego istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej
Działanie 56	Prowadzenie zabiegów ochrony biotechnicznej w miejscach nadmiernej penetracji turystycznej, w których jest narażona na zniszczenie
Działanie 57	Odtwarzanie odcinków wydmy i wałów przeciwsztormowych zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych
Działanie 58	Naprawa konstrukcji hydrotechnicznych ochrony brzegu zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych
Działanie 61	Regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek i potoków w odcinkach ujściowych
Działanie 62	Ochrona brzegów morskich przed erozją i zagrożeniem od strony morza
Działanie 63	Podniesienie i rozbudowa wałów przeciwsztormowych i wałów przeciwpowodziowych
Działanie 66	Budowa i odtwarzanie systemów odprowadzających wodę z obszarów zalanych

Grupa działań nr IV.

Doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym

Nr działania	Nazwa
Działanie 37	Poprawa i rozwój krajowego systemu prognoz, monitoringu i ostrzeżeń / podniesienie poziomu ich jakości i wiarygodności
Działanie 38	Budowa i usprawnienie lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią
Działanie 39	Doskonalenie planów zarządzania kryzysowego (wszystkie poziomy zarządzania), z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego
Działanie 40	Opracowywanie instrukcji zabezpieczania i postępowania w czasie powodzi dla obiektów prywatnych i publicznych oraz zagrażających środowisku

Nr działania	Nazwa
	w przypadku wystąpienia powodzi
Działanie 46	Gromadzenie i udostępnianie danych i informacji o szkodach i ryzyku powodziowym w ujednoliconej formie i zakresie na obszarze całego kraju, na podstawie opracowanego instrumentu prawnego
Działanie 47	Analizy skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i rekomendacje zmian
Działanie 48	Przygotowanie propozycji systemowych służących rozwojowi badań naukowych
Działanie 60	Prowadzenie badań i analiz wpływu poszczególnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz ich zniszczeń w wyniku wezbrań sztormowych w skali lokalnej oraz w skali całego wybrzeża w celu analiz ich skuteczności w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego i ochrony brzegu
Działanie 65	Usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią od strony morza
Działanie 68	Przygotowanie propozycji systemowych służących rozwojowi badań naukowych dynamiki zmian polskiego wybrzeża, zachodzących procesów i ich zmian w czasie, wpływu istniejących konstrukcji hydrotechnicznych na procesy akumulacji i erozji w skali lokalnej i całego wybrzeża

Grupa działań nr V.

Likwidacja i przygotowanie do szkód powodziowych

Nr działania	Nazwa
Działanie 42	Usprawnienie „systemu” przywracania funkcji infrastruktury po powodzi
Działanie 43	Doskonalenie wsparcia rzeczowego i finansowego dla poszkodowanych
Działanie 44	Wypracowanie wytycznych dotyczących warunków ewentualnej odbudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią
Działanie 45	Doskonalenie pomocy zdrowotnej i sanitarnej (w tym wsparcie psychologiczne) dla ludzi oraz opieki weterynaryjnej dla zwierząt
Działanie 59	Odtwarzanie plaż zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych

Grupa działań nr VI.**Instrumenty edukacyjne**

Nr działania	Nazwa
Działanie 41	Wdrażanie programów współpracy z mediami, szkolnictwem w zakresie ostrzegania i informowania
Działanie 51	Opracowanie programów edukacyjnych dla różnych poziomów odbiorców (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, licea szkoły wyższe), których celem będzie zmiana mentalności społeczności lokalnych w kierunku ograniczenia ekspansji na tereny zagrożone oraz zmiany sposobu zagospodarowywania zamieszkałych terenów zagrożonych
Działanie 52	Opracowanie programów edukacyjnych dla mediów oraz innych podmiotów, których celem będzie zmiana mentalności społeczności lokalnych w kierunku ograniczenia ekspansji na tereny zagrożone oraz zmiany sposobu zagospodarowywania zamieszkałych terenów zagrożonych
Działanie 69	Opracowanie programów edukacyjnych, cykli warsztatów plenerowych, materiałów informacyjnych w okresach największej ekspansji turystycznej wybrzeża dla różnych poziomów odbiorców, w celu zwiększenia świadomości o procesach kształtujących polskie wybrzeże oraz o skutkach, jakie powstaną w wyniku ich zakłócenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności lokalnej oraz środowiska naturalnego

2. Grupa działań nr I

Lp.	Grupa działań nr I: Ochrona/zwiększanie naturalnej retencji oraz przywracanie naturalnych warunków przepływu
1	<p>Instrument: Ujęcie w programach finansowania możliwości wsparcia realizacji projektów o celu zwiększania naturalnej retencji oraz przywracania naturalnych warunków przepływu. Instrument powinien umożliwiać kontynuację:</p> <ul style="list-style-type: none"> • takich programów jak Mała retencja nizinna (Projekt CKPŚ); Mała retencja górską (Projekt CKPŚ); • prac koncepcyjnych i projektowych zainicjowanych przez Wykonawcę w ramach PZRP oraz w ramach zadań własnych RZGW/ZMIUW <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: ww. programy operacyjne</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych, jednostki samorządu terytorialnego</p>
2	<p>Instrument: Nowelizacja specustawy powodziowej celem objęcia zakresem jej regulacji przedsięwzięć polegających na zwiększaniu naturalnej retencji oraz przywracania naturalnych warunków przepływu.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 966 ze zm.).</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska,</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych, JST</p>
3	<p>Instrument: Tłumaczenie wytycznych Komisji Europejskiej „Jak wykorzystywać tereny zalewowe w celu redukcji ryzyka powodziowego” oraz Noty Komisji Europejskiej „W kierunku lepszych środowiskowo opcji zarządzania ryzykiem powodziowym”; organizacja szkoleń w tym zakresie dla RZGW/ZMIUW/JST/projektantów, przy czym szkolenia powinny obejmować szeroko rozumianą problematykę nietechnicznych metod ochrony przeciwpowodziowej.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Zarządy Melio-</p>

	racji i Urzędzeń Wodnych, jednostki samorządu terytorialnego
4	<p>Instrument: Zainicjowanie pilotażowych programów renaturyzacji rzek w Polsce na wzór: Rządowy plan dla Łaby (odsunięcia obwałowań, poldery, pojemność środowiskowa, efektywność rozwiązań), zakładający m.in. reaktywację utraconych terenów zalewowych poprzez odsunięcie obwałowań w 15 wyznaczonych miejscach w dolinie Łaby (o powierzchni około 2700 ha) oraz budowę 16 polderów przeciwpowodziowych o łącznej powierzchni 178 mln m³). Kalkulacje pojemności środowiskowej oraz opłacalności tej inwestycji rząd niemiecki przeprowadził z Joint Research Centre (http://floods.jrc.ec.europa.eu/flood-research-at-jrc/scenario-modeling.html). Zintegrowany program Renu: przewiduje odzyskanie 6800 ha powierzchni zalewowej, która pozwoli retencjonować do 270 mln m³ wody. Taka pojemność retencyjna zmniejszy falę powodziową 200-tu letnią na Renie z 5700 m³/s do 5000 m³/s. Finansowanie takich programów może następować ze środków funduszy europejskich lub np. Norweskiego Mechanizmu Finansowego.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych</p>
5	<p>Instrument: Prawne umocowanie działań na rzecz zwiększania retencji w miastach, w tym w zakresie kształtowania przestrzeni miasta, w celu zwiększenia retencji. Za wzór może posłużyć opracowywany obecnie program dla Gdańska (Arcadis NL/KuiperCompagnons). Programy powinny obejmować: zasady kształtowania nabrzeży miejskich, rozbudowy sieci kanałów miejskich w celu zwiększenia retencji (z całą infrastrukturą hydrotechniczną zabezpieczającą na wypadek powodzi przed wpływem nadmiaru wód), z uwzględnieniem ich funkcji transportowych, wykorzystania naturalnych obniżek terenu do retencjonowania wody, przy jednoczesnym wykorzystaniu do celów rozrywkowych, rozwoju naturalnych form przyrody w centrach miast (tzw. zielone miasta).</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: wojewódzkie i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, strategie rozwoju miast, miast na prawach powiatu i gmin.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: jednostki samorządu terytorialnego (miasta/gminy, powiaty, samorządy województw).</p>
6	<p>Instrument: Zdefiniowanie jako priorytetowych zalesień w celu zwiększenia retencji zlewniowej z dodatkowym wsparciem finansowym ze środków krajowych (obok finansowanych ze środków UE w nowej perspektywie dopłat z tytułu zalesienia gruntów rolnych).</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja ustawy z 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia</p>

	<p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska/Lasy Państwowe, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Podmioty wdrażające: starostowie, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa</p>
7	<p>Instrument: Wykonanie ekspertyzy dotyczącej objęcia gruntów wyłączonych z produkcji rolnej lub przeznaczonych do zagospodarowania realizującego cele PZRP dodatkowym wsparciem ze środków krajowych</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne.</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>
8	<p>Instrument: Wykonanie ekspertyzy dotyczącej wprowadzenia systemu ulg w podatku rolnym dla właścicieli gospodarstw rolnych rezygnujących z intensywnego gospodarowania na terenach zalewowych. Proponowane ulgi należało będzie odnieść do wielkości wyliczalnych jak np. wzrost wartości przepływu o określony procent. Brak przyporządkowania określonego efektu działania do efektu mierzalnego hydraulicznie powodowałaby niejasność co do wielkości ulgi.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Finansów</p>
9	<p>Instrument: Wykonanie ekspertyzy dotyczącej wprowadzenia systemu ulg w podatku od nieruchomości dla właścicieli nieruchomości, którzy dobrowolnie podejmą się indywidualnych zabezpieczeń w obrębie domostw/gospodarstw funkcjonujących na obszarach, które nie są chronione przez istniejącą infrastrukturę przeciwpowodziową, wprowadzenia upraw lub nasadzeń korzystnych z punktu widzenia realizacji celów przypisanych w PZRP danemu obszarowi, a także zbiórki i modernizacji infrastruktury niekorzystnej oraz likwidacji upraw lub nasadzeń niekorzystnych z punktu widzenia realizacji celów przypisanych w PZRP danemu obszarowi albo wyrażą zgodę na udostępnienie nieruchomości do tych celów. System ulg wymagałby określenia wskaźników efektywności wprowadzonych działań oraz przygotowanie taryfikatora ulg w oparciu o te wskaźniki.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Finansów</p>

10	<p>Instrument: Ochrona/ zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na obszarach zurbanizowanych należy rozważyć wprowadzenie warunków technicznych dla odprowadzania wód z posesji. Wymuszenie w warunkach technicznych budowy zbiorników (np. podziemnych) w celu retencjonowania wody z dodatkowym ograniczaniem odpływu (w Krakowie można odprowadzać 10% wody opadowej bezpośrednio do odbiornika, a resztę trzeba retencjonować stosując właśnie zbiorniki i regulatory odpływu). 2. Na etapie planowania przestrzennego (sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) uwzględnienie obszarów pod wszelakiego rodzaju oczka wodne, ogrody deszczowe itp. – urządzenia i tereny zatrzymujące wodę lub opóźniające jej spływ. <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409, ze zm.); • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690, ze zm.) • Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 469, ze zm.); • Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199); • Akty prawa miejscowego: miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Środowiska,</p> <p>Podmioty wdrażające: organy gminy oraz organy administracji architektoniczno-budowlanej</p>
----	--

3. Grupa działań nr II

Lp.	Grupa działań nr II: Zasady gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego (ograniczenia zabudowy/zmiana funkcji zabudowy/warunki zabudowy)
1	<p>Instrument: Prawne umocowanie opracowanych w ramach PZRP <i>Wytycznych Lokalizacyjnych i techniczne aspekty zabudowy na obszarach zagrożenia powodziowego</i>. Dokument „Lokalizacyjne i techniczne aspekty zabudowy na obszarach zagrożenia powodziowego – wytyczne” (Wytyczne) stanowi zbiór postulowanych zasad gospodarowania na obszarach zagrożenia powodziowego. W dokumencie wprowadzono podział poszczególnych obszarów zagrożenia na strefy uzależnione od głębokości zalewu. Daje to możliwość uzgadniania przez Dyrektora RZGW/UM wymogów technicznych i lokalizacyjnych dostosowanych do faktycznych uwarunkowań, tym samym ograniczając wpływ na zmianę funkcji nieruchomości. Wytyczne stanowią proponowane warunki, pod jakimi Dyrektor RZGW może zwolnić z zakazów przewidzianych w art. 88I PW.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja następujących aktów prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U z 2015 r. poz. 469); • Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199); • Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690 ze zm.). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.</p>
2	<p>Instrument: Transpozycja MZP do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja art. 4a oraz 88f ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469).</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: organy gminy</p>
3	<p>Instrument: Wprowadzenie instrumentu pozwalającego na weryfikację wydanych decyzji o wzięt pod kątem uwzględnienia skutków MZP dla dopuszczalności przeznaczenia nieruchomości (ze skutkiem w zakresie wznowienia postępowania lub wygaszenia decyzji)</p>

	<p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ustawa zmieniająca ustawę z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469). <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: organy wydające decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwolenia na budowę.</p>
4	<p>Instrument: obowiązek uwzględniania MZP oraz <i>Wytycznych</i> w toku postępowań w sprawie pozwolenia na budowę.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U z 2013 r., poz. 1409 ze zm.).</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: organy administracji architektoniczno-budowlanej właściwe w zakresie wydawania pozwoleń na budowę.</p>
5	<p>Instrument: Doprecyzowanie zapisów dotyczących zachowania ważności studiów ochrony przeciwpowodziowej dla rzek, które w WORP zostały wskazane do opracowania map w II cyklu planistycznym, do czasu przekazania właściwym organom nowych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: ustawa zmieniająca ustawę z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469).</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej,.</p>
6	<p>Instrument: Przyznawanie odszkodowań w przypadku relokacji zabudowy (przesiedlenie) z terenów, których nie wskazano do ochrony w drodze technicznych metod ochrony przeciwpowodziowej w trybie specustawy powodziowej.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Ustawa zmieniająca ustawę z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469).</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Regionalne Zarządy Gospodarki WodnejWojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych</p>

7	Instrument: Realizacja odszkodowań z tytułu relokacji zabudowy (przesiedlenia) z terenów wskazanych w ramach PZRP jako obszary naturalnej retencji w trybie specustawy powodziowej.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: Ustawa zmieniająca ustawę z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469).
	Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Regionalne Zarządy Gospodarki WodnejWojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych
8	Instrument: Obciążenie kosztami zmiany funkcji obiektów oraz dostosowania tych obiektów do wymogów <i>Wytycznych PZRP</i> właścicieli przy wsparciu ze środków NFOiSGW/WFOŚiGW.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.) oraz regulacje wewnętrzne Funduszy.
	Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Podmiot wdrażający: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
9	Instrument: Wyłączenie zastosowania art. 36 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199) w stosunku do zmian m.p.z.p./ decyzji wziętych z konieczności uwzględnienia MZP (studiów ochrony przeciwpowodziowej); uchwalenie regulacji szczególnej w zakresie odszkodowań za rzeczywistą szkodę w granicach określonych orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199).
	Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Środowiska, Podmioty wdrażające: uczestnicy procesu legislacyjnego.
10	Instrument: Przeprowadzenie analiz dotyczących wprowadzenia obowiązku gromadzenia i przetrzymywania przez określony czas: <ul style="list-style-type: none"> • w pierwszej kolejności - właścicielom budynków i obiektów - wód deszczowych z uszczelnionych powierzchni (dachy, tarasy, parkingi, place, powierzchnie utwardzone itp.); • w drugiej kolejności - właścicielom wszystkich działek – wód deszczowych spływających z powierzchni działek (rozłożenie spływu w czasie).
	Niezbędne zmiany legislacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469);

	<ul style="list-style-type: none"> Ustawa z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm.).
	<p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: organy gmin.</p>
11	<p>Instrument: Wprowadzenie obowiązku trwałego zabezpieczenia budynku, poprzez zastosowanie ścianek/ogrodzenia/wałów betonowych, wału ziemnego wokół budynku, ewentualnie szandorów lub wolnostojących barier zabezpieczających przed przedostaniem się wód powodziowych na teren posesji oraz pompowanych zapór/rękawów przeciwpowodziowych napełnianych powietrzem czy wodą, syntetycznych worków przeciwpowodziowych lub worków z piaskiem. Zakres przepisów i rozwiązań pozostawia się do określenia na etapie prac legislacyjnych.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); Ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409); Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690 ze zm.). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: właściciel / administrator obiektu, administracja samorządowa i architektoniczno-budowlana.</p>
12	<p>Instrument: Wprowadzenie obowiązku stosowania materiałów budowlanych odpornych na działanie wody i przesiąkania pozwalających na ograniczenie strat oraz szkód powodziowych w budynkach prywatnych i publicznych. Pozwoli to również na szybsze przywrócenie funkcjonalności budynkom, które ucierpiały w skutek powodzi. Do takich materiałów zalicza się m.in: ceramiczne posadzki, specjalne tynki, odpowiedni cement zapewniający szczelność budynku. Również zastosowanie tymczasowych barier/osłon na drzwi i okna, profesjonalnych wodoszczelnych drzwi wejściowych, innych zamknięć na otwory w budynku poprawia bezpieczeństwo i obniża straty powodziowe.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja następujących aktów prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); Ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409); Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690 ze zm.). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p>

	Podmioty wdrażające: właściciel / administrator obiektu, administracja samorządowa i architektoniczno budowlana.
13	<p>Instrument: Wprowadzenie obowiązku modernizacji konstrukcji istniejących budynków mającej na celu ograniczenie wrażliwości tych obiektów i ich użytkowników na zagrożenie powodziowe i tym samym zmniejszenie strat. Rekomenduje się wdrożenie nowych rozwiązań projektowych spełniających te warunki stosownie do możliwości architektoniczno budowlanych. Można jednak projektować nowe budynki według zasad specjalnych, przewidzianych do stosowania na terenach powodziowych (dom z podniesionym poziomem mieszkalnym, piwnica, jako izolowana wanna lub brak piwnic, bez garaży podziemnych itp.) Do kwestii zasad budowy nowych budynków na terenach zagrożenia odnoszą się działania 13 i 14.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); • Ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409); • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690 ze zm.). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: właściciel / administrator obiektu, administracja samorządowa i architektoniczno-budowlana.</p>
14	<p>Instrument: Umożliwienie uruchamiania programów wspierającego finansowo aktywność JST w zakresie prewencji powodziowej – skłaniającego mieszkańców i gminy do podejmowania działań prewencyjnych w zamian za zaangażowanie środków budżetowych (na wzór amerykańskiego Community Rating System). Umożliwienie uruchamiania programów finansowych wspierających aktywność właścicieli obiektów na obszarach zagrożenia powodziowego w zakresie zabezpieczania budynków przed powodzią, z wykorzystaniem środków pozabudżetowych np. WFOŚiGW. Umożliwienie uruchamiania programów finansowych wspierających aktywność w zakresie edukacji powodziowej na obszarach zagrożenia powodziowego, z wykorzystaniem środków pozabudżetowych np. WFOŚiGW. Umożliwienie uruchamiania projektów wykupu najbardziej zagrożonych obiektów i/lub zabezpieczenia tych obiektów przed skutkami powodzi, wykupu zagrożonych gruntów na które spodziewana jest ekspansja. W związku z powyższym konieczne jest wdrożenie najszerszego zakresu zasady zwrotu kosztów usług wodnych przy uwzględnieniu celowego charakteru dotacji udzielanych przez NFOŚiGW oraz WFOŚiGW. Chodzi o swoiste związanie tzw. środków wodnych zgodnie z postulatem "woda dla wody", w tym o wskazanie konkretnych źródeł przychodów, które będą następnie przeznaczone na realizację powyższych zadań. Instrument obejmuje opracowanie ekspertyz w zakresie zasadności wprowadzenia w skali ogólnokrajowej nowych opłat – opłaty retencyjnej i opłaty powodziowej. Do wnoszenia pierwszej z nich, w wysokości zależnej od natężenia spływu wód opadowych, mógłby zostać zobowiązany m.in. każdy właściciel nieruchomości gruntowej powodujący zmniejszenie potencjału retencyjnego na wyznaczonych obszarach. Opłata powodziowa miałaby zostać opracowana na wzór opłaty melioracyjnej, wysokość jej uzależniona byłaby od „powierzchni korzystającej” czyli powierzchni, z której zniesione zostało ryzyko powodziowe w wyniku realizacji inwestycji przeciwpowodziowej. . Opłaty te powinny stanowić</p>

	<p>przychody NFOŚiGW / WFOŚiGW..</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.); • Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); • Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 139); • Rozporządzenie z 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2006 r. nr 127, poz. 886); • Obwieszczenie Ministra Środowiska w sprawie stawek opłat za korzystanie ze środowiska na dany rok. <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jednostki samorządu terytorialnego.</p>
15	<p>Instrument: Opracowanie ekspertyz dotyczących zasadności wprowadzenia przepisów dotyczących opłat adiacenckich dotyczących właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości, których wartość wzrosła na skutek redukcji obszarów zagrożenia powodziowego w wyniku realizacji inwestycji przeciwpowodziowej (wzrost wartości związany z dopuszczeniem korzystniejszej komercyjnie funkcji zagospodarowania w związku z uchwaleniem/zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy/miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego). W ramach projektowania potencjalnych przepisów należy rozważyć wariant, w którym decyzje w tym zakresie podejmowałaby instytucja inna niż dana jednostka samorządu terytorialnego.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 782); • Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: Wójtowie Gmin/Burmistrzowie / Prezydenci Miast/stosownie inna instytucja</p>
16	<p>Instrument: Wdrożenie efektywnego systemu ubezpieczeń od ryzyk katastroficznych z ewentualnym wsparciem ze strony Skarbu Państwa działającego w charakterze reasekuratora (przy jednoczesnym określeniu relacji systemu ubezpieczeń do instytucji zasiłków wypłacanych po powodzi zgodnie z ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków</p>

	<p>powodzi czy innych środków wypłacanych przez administrację rządową i samorządową poszkodowanym osobom fizycznym czy podmiotom gospodarczym). W procesie pokrywania strat katastroficznych można wykorzystać mechanizm zbliżony do funkcjonującego w obowiązkowych ubezpieczeniach upraw rolnych. Wysokość dotacji państwowej byłaby uzależniona od wartości luki pomiędzy łączną kwotą odszkodowań wypłaconych w danym roku z tytułu szkód spowodowanych przez huragan, powódź, trzęsienie ziemi, czy osuwanie się ziemi, a 90% sumy składek uiszczonych w danym roku. Dotacja przysługiwałaby w wysokości przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60% wartości luki w przypadku, gdy kwota odszkodowań przekracza 90% sumy uiszczonych składek; • 90% wartości luki powyżej 150% kwoty uiszczonych składek w przypadku, gdy kwota odszkodowań przekracza 150% sumy składek. <p>Zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi przez powołany przez PIU specjalny Zespół Roboczy ds. Ubezpieczeń Katastroficznych, zakłada się, że maksymalna roczna wartość dotacji z budżetu państwa byłaby ograniczona z góry. Wartość ta byłaby ustalana w drodze porozumienia pomiędzy przedstawicielami środowiska ubezpieczeniowego i resortu finansów. Docelowy kształt propozycji instrumentów ubezpieczeniowych powinien zostać uzgodniony w ramach prac nad PZRP z grupą roboczą ds. ubezpieczeń katastroficznych przy PIU oraz Komisją Nadzoru Finansowego, opracowującą obecnie dokument pn. „Wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem powodzi w sektorze ubezpieczeń”.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 392).</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwo Finansów, Komisja Nadzoru Finansowego</p> <p>Podmioty wdrażające: towarzystwa ubezpieczeniowe, wojewoda.</p>
17	<p>Instrument: Wprowadzenie przepisów zapewniających uwzględnienie map zagrożenia powodziowego w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego</p> <p>Rekomenduje się nowelizację art. 12 <i>u.p.z.p.</i>¹ poprzez dodanie ust. 3a, przewidującego odpowiednie stosowanie w takiej sytuacji ust. 3 tego przepisu. Proponowana zmiana zapewni, że w sytuacji, kiedy rada gminy nie uchwaliła studium, nie przystąpiła do jego zmiany albo, uchwalając studium, nie określiła w nim obszarów zagrożenia powodziowego lub wynikających z zasad ochrony przeciwpowodziowej kierunków wprowadzenia ograniczeń w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, w tym wyłączenia ich spod zabudowy wojewoda, po podjęciu czynności zmierzających do uzgodnienia warunków wprowadzenia ograniczeń do studium, wzywa radę gminy do uchwalenia studium lub jego zmiany w wyznaczonym terminie. Po bezskutecznym upływie tego terminu wojewoda sporządza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo jego zmianę dla obszaru, którego dotyczy zaniechanie gminy. Przyjęty w tym trybie plan wywołuje skutki prawne takie jak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dodatkowo, należy rozszerzyć zakres stosowania art. 12 ust. 4 <i>u.p.z.p.</i> i wprowadzić w tym przepisie zapis obciążający gminę w całości kosztami sporządzenia planu miejscowego lub jego zmiany, jeśli gmina nie wykona tych czynności w celu dostosowania planu do proponowanych nowych</p>

¹ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.)

	<p>przepisów w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i będzie on musiał być przyjęty w drodze zarządzenia zastępczego wojewody.</p> <p>Ponadto należy wykorzystać zasadę określoną w art. 14 ust. 7 <i>u.p.z.p.</i>, zgodnie z którą „<i>plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne</i>”. W art. 4a <i>PW</i> należy dodać ust. 2 stwierdzający, że gmina ma obowiązek sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zagrożenia powodziowego.</p>
	<p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469) • Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199)
	<p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: organy gminy, wojewodowie</p>
18	<p>Instrument: Wprowadzenie zakazu przekształcania trwałych użytków zielonych na grunty orne na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią analogicznie do planowanego zakazu takich przekształceń na obszarach Natura 2000.</p>
	<p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 909)</p>
	<p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Podmioty wdrażające: starostowie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa</p>
19	<p>Instrument: zarządzanie gruntami pod wałami przeciwpowodziowymi oraz w międzywałach</p> <p>Zmianę należy wzorować na przepisie art. 10 ust. 1a <i>PW</i> Można przyjąć rozwiązanie, iż nieruchomości stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa, wtedy nacjonalizacja musiałaby się wiązać z zapewnieniem odszkodowania i wprowadzeniem przepisów o trybie wypłaty odszkodowań. Rozwiązaniem korzystniejszym byłoby wprowadzenie normy na wzór art. 98 <i>u.g.n.</i> Należałoby zarazem dopuścić możliwość wystąpienia z wnioskiem o podział przez Skarb Państwa. Można rozważyć wprowadzenie przepisu zakazującego sprzedaży przez JST nieruchomości w międzywałach podmiotom innym niż Skarb Państwa, a w przypadku sprzedaży przez osoby fizyczne - prawa pierwokupu do tych nieruchomości, aby przejmować je sukcesywnie i w większym stopniu dobrowolnie. Dodatkowo, dla nieruchomości faktycznie zajętych pod wały i międzywały wprowadzić należy rozwiązanie analogiczne do przewidzianego w art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną.</p>
	<p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469)</p>
	<p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: wojewodowie</p>

4. Grupa działań nr III

Lp.	Grupa działań nr III: Realizacja i eksploatacja technicznej infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej
1	<p>Instrument: Nowelizacja specustawy powodziowej uwzględniająca m.in. rozszerzenie katalogu inwestycji objętych specustawą; doprecyzowanie pojęcia obiektów powiązanych funkcjonalnie; uregulowanie relacji z ustawą o gospodarce nieruchomościami w zakresie procedury podziałów nieruchomości).</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 966 ze zm.).</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, marszałkowie województw (Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych), starostowie.</p>
2	<p>Instrument: Kompleksowa baza danych o obiektach Skarbu Państwa i innych oraz rozbudowa bazy SEKOP. Poziom informacji dotyczącej wszystkich obiektów hydrotechnicznych np. zbiorników retencyjnych, wałów, kanałów ulgi i polderów oraz budowli je tworzących i ich stan techniczny jest niedostateczny i rozproszony po różnych instytucjach. Wynika to zarówno z braku pełnej i kompleksowej ewidencji tych obiektów, jak i braku obowiązku przekazywania przez ich administratorów do PSBBP oceny ich stanu bezpieczeństwa. Ponadto Informatyczny System Ośłony Kraju przed Nadzwyczajnymi Zagrożeniami (tzw. ISOK) wyposażony będzie w Portale służące do zaawansowanej prezentacji informacji i danych przestrzennych (map) pochodzących z różnych źródeł m. in. powiązany będzie z innymi systemami tj. z Systemem Ewidencji Kontroli Obiektów Piętrzących SEKOP (IMGW-PIB), dlatego należy rozbudować system o nowe lub zweryfikowane obiekty oraz o zbiorczą ocenę obiektów i budowli wynikającą z założeń ISOK. Kompleksowa informacja o istniejących budowlach usprawni proces decyzyjny w lokalizacji przyszłych zamierzeń inwestycyjnych w zlewni czy regionie wodnym.</p> <p>Należy rozważyć zasadność uzupełnienia bazy danych/SEKOP o budowlę pasa technicznego, np. wały przeciwsztormowe.</p> <p>Ewentualne zmiany legislacyjne: Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 145 ze zm.), Dział VI Zarządzanie zasobami wodnymi, Rozdział 2, art. 104. Proponuje się uszczegółowić zapis m. in. o obowiązki innych organów do przekazywania informacji o budowlach piętrzących, także na potrzeby ISOK.</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ewentualnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, ewentualnie urzędy morskie</p>

3	<p>Instrument: Obowiązek opracowania Planów utrzymania wód. Plany będą jednym z dokumentów planistycznych w planowaniu gospodarowaniu wodami. Plany utrzymania wód zniwelują problem planowania w granicach administracyjnych, gdyż będą tworzone dla regionów wodnych, czyli w układzie zlewniowym. Bazując na długoterminowych (6-letnich) planach (listach działań) różnych podmiotów realizujących zadania z zakresu infrastruktury przeciwpowodziowej będzie miał tym samym pogląd zarówno na potrzeby inwestycyjne, jak i na planowane zamierzenia przeciwpowodziowe – ich lokalizacje, rodzaj, zakres.</p> <p>W celu ochrony brzegów morskich przed erozją morską i powodzią od strony morza należy zabezpieczyć stoki klifu przed rozmyciem, utrzymywać linię brzegową, a także redukować siłę fal docierających do brzegu. Dlatego, mimo, że plany utrzymania wód opracowane będą dla wód śródlądowych, należy rozważyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzupełnienie je o informacje o planowane działania związane z utrzymaniem pasa technicznego brzegów (w przypadku złego stanu technicznego lub niewystarczającej ilości urządzeń) morskich dyrektorów rządów morskich, w szczególności o działania w ujściu rzek do morza; - utworzenie odrębnego Planu utrzymania wód dla wód morskich. <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469) – obowiązek wprowadzono ustawą z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw; • Natomiast należy wprowadzić niezbędne powiązanie i nowelizacje w innych ustawach tj. ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.); • Ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 525); • Ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 934) <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, ewentualnie Urzędy Morskie</p>
4	<p>Instrument: Rozporządzenie w sprawie warunków użytkowania oraz szczegółowego zakresu kontroli budowli hydrotechnicznych. Ogółę zasady kontroli stanu technicznego i bezpieczeństwa budowli piętrzących są uregulowane przepisami w ustawach Prawo budowlane i Prawo wodne. Natomiast szczegółowy zakres kontroli wykonywany jest przez OTKZ na podstawie dokumentu o charakterze wytycznych tj. Wytyczne wykonywania ocen bezpieczeństwa. Aktualnie podlegają one weryfikacji. Należy zaznaczyć, że konieczność wydania aktu wykonawczego została już podkreślona przez Najwyższą Izbę Kontroli już w 1995 r. Zarówno w opinii PSBBP jak i właścicieli i administratorów budowli hydrotechnicznych istnieje pilna konieczność wydania rozporządzenia wykonawczego dotyczącego kwestii właściwego użytkowania budowli oraz sposobu, zakresu i terminów prowadzenia kontroli tych budowli.</p>

	<p>Niezbędne zmiany legislacyjne: W założeniu powinny być one elementem rozporządzenia wydanym na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 w Rozdziale 1 Ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U z 2013 r., poz. 1409).</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Podmiot wdrażający: OTKZ, właściciele i administratorzy budowli hydrotechnicznych</p>
5	<p>Instrument: Zagwarantowanie właściwej alokacji środków w części nr 21 i 22 budżetu – gospodarka morską i gospodarką wodną z przeznaczeniem na działania inwestycyjne i utrzymaniowe. Należy podkreślić, że istniejące obecnie zasady związane z przeznaczaniem środków na działania w zakresie gospodarki morskiej i wodnej a tym samym ZRP, nie zapewniają finansowania nawet na minimalnym poziomie. Alokacja musi uwzględniać nakłady niezbędne do zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza oraz nakłady na budowę i utrzymanie łodołamaczy. W przypadku powoływania nowej instytucji (Zarządy Dorzecza) formą, która mogłaby być tu zastosowana są tzw. agencje wykonawcze w rozumieniu u.f.p.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska / Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju / Urzędy Morskie</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Urzędy Morskie</p>
6	<p>Instrument: Zwolnienia z opłaty skarbowej decyzji, zezwoleń, pełnomocnictw, i wszelkich innych czynności związanych z realizacją PZRP. Chodzi o wprowadzenie generalnego, bezwzględnego zwolnienia PRZEDMIOTOWEGO, poprzez nowelizację art. 2 ustawy o opłacie skarbowej</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej. (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 783)</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Finansów</p> <p>Podmioty wdrażające: organy podatkowe.</p>
7	<p>Instrument: wypracowanie zasad stosowania art. 56a ust.1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zm.) zgodnie, z którym właściwy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na obszarze swojego działania, na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w stosunku do bobra europejskiego na czynności podlegające zakazom określonym w art. 52 ust. 1 u.o.p.. Na chwilę obecną wydano w Polsce siedem tego rodzaju zarządzeń. Najdalej idącym w swych postanowieniach jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie dla obszaru Żuław Wiślanych, w ramach którego zniesiono zakaz zabijania². Sto-</p>

² Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 17 października 2014 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber* L.) (Dz. U. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2014 r., poz. 3317)

	<p>sowanie zarządzeń z art. 56a ust. 1 <i>u.o.p.</i> wymaga zawarcia porozumień z Polskim Związkiem Łowieckim. W świetle stanowiska Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przepis znajduje zastosowanie w stosunku do ochrony budowli przeciwpowodziowych. Wspierającym instrumentem może być pozyskiwanie bobra do celów gospodarczych na podstawie przepisów o ochronie gatunkowej z zastrzeżeniem przepisów <i>ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji</i> (Dz. U. z 1999 r., nr 53, poz. 549, ze zm.) to jest - ograniczenie możliwości stosowania tego przepisu do myśliwych.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne, ewentualne doprecyzowanie <i>u.o.p.</i></p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, ewentualnie Ministerstwo Środowiska</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska, Polski Związek Łowiecki</p>
8	<p>Instrument: Określenie zasad przygotowywania danych z systemów prognostycznych i spójnego zakresu informacji (zawierającego wielkości wymierne - które będą umożliwiały opracowanie reguł sterowania) z określeniem odpowiedzialności za ich przygotowanie. Wypracowanie spójnego systemu przekazywania tych danych do zbiorników na potrzeby realizacji gospodarki wodnej w czasie powodzi. Ustalenie zasad, dla jakich zbiorników takie informacje mają być opracowane - przygotowanie listy zbiorników.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469)</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, zarządcy obiektów hydrotechnicznych</p>
9	<p>Instrument: Wprowadzenie, w instrukcji gospodarowania wodą, optymalizacji reguł sterowania na podstawie analizy różnych scenariuszy powodzi opracowanych m.in. w oparciu o dane historyczne, poprzez wprowadzenie wymogu wykonania stosownych analiz i wypracowanie jasnych wytycznych co do zakresu i zasad wykonywania tych analiz.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469) i akty wykonawcze do tej ustawy, min. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą (Dz. U. z 2006 r., Nr 150, poz. 1087).</p> <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, zarządcy obiektów hydrotechnicznych.</p>

5. Grupa działań nr IV

Lp.	Grupa działań nr IV: Doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym
1	<p>Instrument: Kompleksowy system informacyjny zarządzania ryzykiem powodziowym wraz z nieograniczonym dostępem przez wszystkie służby do danych oraz produktów przetworzonych np. w postaci prognoz i ostrzeżeń, tzw. system ISOK</p> <p>W zakresie monitorowania i ostrzegania, bezpieczeństwa i reagowania kryzysowego, gospodarki wodnej opracowywany jest instrument Informatyczny System Oslony Kraju przed Nadzwyczajnymi Zagroženiami (ISOK) - narzędzie o charakterze planistyczno-operacyjnym. System ISOK powiązany będzie z innymi systemami: Systemem Obsługi Klienta (IMGW), Geoportalem (GUGiK), Uniwersalnym Modułem Mapowym (GUGiK), Systemem Ewidencji Kontroli Obiektów Piętrzących (IMGW), systemem IT-GIS OKI (KZGW/RZGW), Systemem informatycznym dla potrzeb Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KZGW) oraz Elektroniczną Platformą Usług Administracji Publicznej (Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji). Zważywszy na fakt, że zadania związane z zarządzaniem kryzysowym są realizowane przy pomocy zespolonych służb, inspekcji i straży (w tym Państwowej Straży Pożarnej i Policji), jednostki te będą również beneficjentami rezultatów Projektu ISOK, w szczególności użytkownikami Systemu ISOK. Poza instytucjami zaangażowanymi w zarządzanie kryzysowe na poszczególnych szczeblach administracji System powinien być wykorzystywany przez organy administracji zajmujące się planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym. W szczególności dotyczy to urzędów gminnych, w których opracowywane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - plany te będą musiały w przyszłości uwzględniać mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego.</p> <p>Wykorzystanie systemu i danych w nich zawartych przez różne instytucje możliwe, że będzie zapewnione przez porozumienia pomiędzy urzędami - wtedy nie będą konieczne zmiany legislacyjne.</p> <p>Ewentualne zmiany legislacyjne: System teleinformatyczny z zakresu zarządzania ryzykiem powodziowym powinien być osadzony w ramach prawnych, a jego zapisy powinny być spójne w następujących aktach prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469) wraz z jej nowelizacją zgodnie z Załoženiami do zmiany ustawy Prawo wodne; • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1166 ze zm.); • Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 525); • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.); • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.); • Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199); • Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie orga-

	<p>nizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz.508);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie określenia organów administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego, oraz sposobu ich funkcjonowania (Dz. U. Nr 226, poz. 1810 ze zm.); • Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie standardowych procedur zbierania i przetwarzania informacji przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną oraz państwową służbę hydrologiczną (Dz. U. Nr 225, poz. 1501 ze zm.); • Rozporządzenie Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 104).
	<p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Minister Środowiska, Minister Administracji i Cyfryzacji, Rada Ministrów</p> <p>Podmioty wdrażające: j. w.</p>
2	<p>Instrument: Lokalne systemy monitoringu i ostrzeżeń. Tam, gdzie oficjalny (krajowy) system monitoringu i ostrzegania nie dociera lub nie dociera na czas do mieszkańców zagrożonego rejonu lub mieszkańcy nie wiedzą gdzie szukać tego rodzaju ostrzeżeń, rekomendowana jest budowa i usprawnienie lokalnych systemów monitoringu i ostrzegania przed powodzią. Wskazane jest przygotowanie listy/rejestru funkcjonujących systemów lokalnych wraz ze wskazaniem kolejnych zlewni do objęcia monitoringiem lokalnym. Ma to na celu zwiększenie szybkości ostrzegania i skuteczności reagowania mieszkańców na zagrożenie poprzez szybsze dotarcie informacji z lokalnego systemu. Skutkuje to szybszym podejmowaniem przez nich działań zapobiegających i w konsekwencji ograniczeniem skutków powodzi.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Lokalne systemy teleinformatyczne z zakresu zarządzania ryzykiem powodziowym powinny być osadzone w ramach prawnych, a zapisy te powinny być spójne w następujących aktach prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); • Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 525); • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.); • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.); • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1166 ze zm.); • Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Minister Środowiska, Minister Administracji i Cyfryzacji</p> <p>Podmioty wdrażające: j.w. , Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB,</p>

3	<p>Instrument: Wprowadzenie dodatkowych instrumentów organizacyjnych, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby stacji monitoringowych na rzekach: prowadzenie obserwacji hydro-meteorologicznych w odpowiedniej ilości i jakości zwiększy dokładność wyników modelowania. Aktualnie prognozy hydrologiczne wykonywane są tylko dla posterunków wodowskazowych dużych rzek, natomiast niewystarczająca jest informacja w zlewniach mniejszych rzek oraz niektórych zbiorników. Ponadto często likwidowane są przez IMGW wodowskazy. Obecnie sieć stacji obserwacyjnych jest zbyt mała. Zwiększenie liczby stacji jest szczególnie istotne w przypadku zlewni z najważniejszymi zbiornikami retencyjnymi. Modernizacja/wymiana modeli hydraulicznych/hydrodynamicznych do prognozowania sytuacji hydrologicznej na rzekach: Prognozowanie i ostrzeganie w zakresie meteorologii opiera się na odpowiednich modelach opad – odpływ o określonej aktualizacji i rozdzielczości. Rozwój systemu powinien opierać się na wdrażaniu nowoczesnych modeli prognostycznych o większej dokładności i rozdzielczości. Obecnie sprzęt i oprogramowanie są przestarzałe i wymagają modernizacji; • Ujednolicenie podziału osłony hydrometeorologicznej z podziałem zlewniowym prowadzonym w ramach zarządzania w gospodarce wodnej (obszary dorzecza, regiony wodne, zlewnie). Obecnie niejednolity podział powoduje chaos kompetencyjny i kłopoty w przetwarzaniu danych; • Wdrożenie badania skuteczności oraz oceny sprawdzalności prognoz i ostrzeżeń. Obecnie wymóg ich badania nie jest regulowany rozporządzeniem MŚ. <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); • Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie standardowych procedur zbierania i przetwarzania informacji przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną oraz państwową służbę hydrologiczną (Dz. U. Nr 225, poz. 1501 ze zm.); • Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 sierpnia 2007 r. w sprawie podmiotów, którym państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna i państwowa służba hydrogeologiczna są obowiązane przekazywać ostrzeżenia, prognozy, komunikaty i biuletyny oraz sposobu i częstotliwości ich przekazywania (Dz. U. Nr 158, poz. 1114). <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Minister Środowiska</p> <p>Podmiot wdrażający: j.w. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej-PIB, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej</p>
4	<p>Instrument: W ramach instrumentu przewiduje się utworzenie mechanizmów finansowania badań naukowych w zakresie rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczania ryzyka powodziowego. Mechanizmy finansowania w pierwszym cyklu planistycznym przeznaczone będą na finansowanie badań i wdrożeń prototypowych w ramach następujących zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowe rozwiązania technologiczne w zakresie zabezpieczeń przeciwpowodziowych i adaptacji do zmian klimatu; • Nowe rozwiązania w zakresie systemów monitoringu i prognozowania zjawisk hydro-

	<p>logicznych i meteorologicznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badanie i doskonalenie metodyk związanych z planowaniem i projektowaniem zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz zarządzaniem ryzykiem powodziowym; • Nowatorskie rozwiązania informatyczne związane z zarządzaniem ryzykiem powodziowym - wdrożenia pilotażowe; • Badania socjologiczne i psychologiczne w zakresie zachowań pojedynczych osób i społeczności w warunkach zagrożenia powodziowego; • Opracowywanie programów edukacyjnych służących podnoszeniu świadomości społeczeństwa w odniesieniu do zagrożeń powodziowych. Przydział środków będzie dokonywany na podstawie wyników otwartych konkursów. Beneficjentami będą mogły być jednostki naukowe, jednostki administracji oraz przedsiębiorstwa. Szczegółowe informacje nt. działania przedstawiono w Załączniku do PZRP pt. "Instrumenty wspierające zarządzanie ryzykiem powodziowym".
	Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne
	Podmioty wdrażające: Ministerstwo Środowiska/Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej; Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
5	<p>Instrument: Uwzględnienie w ramach systemu finansowania ZRP kosztów funkcjonowania Systemu ISOK oraz realizacji zadań PSHM przewidzianych w reformie Prawa wodnego.</p>
	Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne
	<p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy</p> <p>Podmioty wdrażające: j. w.</p>
6	<p>Instrument: Wzmocnienie instytucjonalne jednostek administracji odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem powodziowym. Jednostki administracji odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem powodziowym muszą posiadać specjalistów zdolnych do samodzielnego realizowania poszczególnych elementów metodyki PZRP. Umiejętności te potrzebne będą do samodzielnej realizacji opracowań koniecznych do aktualizacji Planu, jak i do kontroli wykonawców zewnętrznych realizujących opracowania zamawiane. Należy przy tym dodać, że wdrożenie działań rekomendowanych w pierwszej edycji PZRP będzie również wymagało wykonywania szczegółowych analiz modelowych i przestrzennych związanych z realizacją studiów wykonalności, ocen oddziaływania na środowisko i optymalizacji projektów. Odbiór tych prac będzie wymagał praktycznych umiejętności umożliwiających kontrolę techniczną każdego etapu przygotowania inwestycji.</p> <p>Komponenty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie stanowisk komputerowych do modelowania hydrologicznego i hydrodynamicznego oraz analiz przestrzennych (GIS) w tym zakup oprogramowania. <p>Modelowanie matematyczne powodzi jest integralnym elementem procesu planistycznego PZRP. Aby zapewnić ciągłość tego procesu na poziomie administracji regionalnej konieczne jest przygotowanie stanowisk komputerowych z odpowiednim</p>

	<p>oprogramowaniem.</p> <p>2. Szkolenie specjalistów</p> <p>Profesjonalne wykorzystanie oprogramowania specjalistycznego wymaga etapowego szkolenia w zakresie modelowania powodzi, tworzenia map zagrożenia i ryzyka powodziowego oraz analiz przestrzennych. Rekomenduje się przeprowadzenie specjalistycznych kursów dla 4-5 inżynierów w każdej jednostce odpowiedzialnej za PZRP w zakresie modelowania hydrologicznego, jednowymiarowego modelowania hydraulicznego, dwuwymiarowego modelowania hydraulicznego, modelowania hybrydowego 1D/2D, wyznaczania obszarów zagrożenia powodziowego, tworzenia map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Łącznie 4-6 tygodni szkolenia.</p> <p>3. Wdrożenie regionalnej platformy informatycznej ochrony przeciwpowodziowej.</p> <p>W ramach opracowania pierwszej edycji PZRP zbudowana zostanie Platforma Informatyczna Ochrony Przeciwpowodziowej (PI-OP) służąca do realizacji prac planistycznych i aktualizacji PZRP. W zakres funkcjonalności platformy wchodzi definiowanie i parametryzowanie działań, definiowanie wariantów planistycznych, archiwizowanie modeli z różnych wersji rocznikowych, aktualizowanie modeli do wersji rocznikowej 2014, budowanie scenariuszy modelowych wariantów oraz uruchamianie symulacji (w tym symulacji kaskadowych), wykonywanie analizy wielokryterialnej, wykonywanie analizy kosztów i korzyści. Wdrożenie aplikacji na poziomie regionalnym wymaga m.in. szkolenia pracowników w zakresie jej obsługi.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Finansów</p> <p>Podmiot wdrażający: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej</p>
7	<p>Instrument: rozwój systemu zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza. System powinien obejmować m.in. wprowadzenie wymogu wykonywania dokumentacji koncepcyjnych dla obszarów zagrożenia powodziowego od strony morza z uwzględnieniem odpowiedniego modelowania obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania polegające na ograniczeniu istniejącego zagospodarowania poprzez likwidację (przeniesienie) obiektów lub zmianę funkcji na mniej wrażliwą w obszarach nadmorskich; • działania wspierające powstrzymanie dalszej zabudowy wybrzeża w pasie technicznym; • analizy istniejących zabudowań na klifach w celu weryfikacji ich wpływu na destabilizację podłoża (można to również rozważać w kwestii planowanych inwestycji); • stosowanie mobilnych systemów, jeżeli chodzi o zabezpieczenie nabrzeży i zaplecza nabrzeża (przy zastosowaniu systemu mobilnego można kierować przelewającą się wodę przez wał lub wydmy do kanału portowego, który jest naturalnym zbiornikiem retencyjnym); • zagadnienia dodatkowego finansowania dla programów ochrony brzegów, dla obszarów szczególnie zagrożonych powodzią od strony morza, <p>W ramach usprawniania systemu zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza nale-</p>

	ży rozważyć utworzenie regionu wodnego (dorzecza) morza.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469) • Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z 2006 r. nr 126 poz. 878) • Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 199)
	Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Podmioty wdrażające: organy gminy, Urzędy Morskie
8	Instrument: Wprowadzenie obowiązku i określenie procedury uzgadniania planów inwestycyjnych przygotowywanych przez Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych z Dyrektorami właściwych Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej szczególnie w zakresie zgodności planów z Ramową Dyrektywą Wodną i Dyrektywą Powodziową.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: nowelizacja Ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469)
	Podmiot inicjujący/koordynujący: Ministerstwo Środowiska Podmioty wdrażające: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych / wojewoda

6. Grupa działań nr V

Lp.	Grupa działań nr V: Likwidacja i przygotowanie do szkód powodziowych
1	<p>Instrument: Centralny system raportowania strat powodziowych. System ten zawierałby bazę danych o szkodach i stratach powodziowych zarówno od strony morza, jak i rzek. Obecnie nie ma jednego oficjalnego systemu dla wszystkich jednostek zajmujących się szacowaniem, raportowaniem strat i wypłatą odszkodowań. System powinien zbierać dane o wszystkich rodzajach szkód spowodowanych w różnych grupach poszkodowanych (jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, przedsiębiorstwa, rolnicy i in.), ich wysokość i źródło finansowania odszkodowań. Dane powinny być przedstawiane zarówno w podziale administracyjnym (gmina, powiat, województwo, kraj), jak i w podziale zlewniowym, zgodnym z obszarami działania RZGW (obszary dorzecza, regiony wodne, zlewnie).</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Obowiązek wprowadzenia systemu i raportowania do niego powinny być osadzone w ramach prawnych, a zapisy te powinny być spójne w następujących aktach prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 469); • Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385 ze zm.); • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1166); • Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 333); • Rozporządzenie Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 104). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji</p> <p>Podmioty wdrażające: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewodowie</p>
2	<p>Instrument: Wdrożenie efektywnego systemu ubezpieczeń od ryzyka. Rozwiązanie tożsame z instrumentem nr 16 z grupy II.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: Rozwiązanie tożsame z instrumentem nr 16 z grupy II.</p> <p>Podmioty wdrażające: Rozwiązanie tożsame z instrumentem nr 16 z grupy II.</p>
3	<p>Instrument: Doskonalenie pomocy zdrowotnej i sanitarnej (w tym wsparcie psychologiczne) dla ludzi. Instrument obejmuje opracowanie procedur:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowania i udostępnienie do ewentualnego wykorzystania baz lokalowych (magazyny, noclegownie – wraz z wyposażeniem w materace, sprzęt itp., miejsca ewakuacji zwierząt); • zapewnienia bezpieczeństwa, opieki, żywienia, wody pitnej; • zapewnienie opieki dzieciom do czasu odbioru ich przez rodziców lub osoby upoważnione; • opieki socjalnej i medycznej nad ewakuowanymi ludźmi, • pomocy w pielęgnacji osób wymagających pomocy (starszych, chorych itp.) w punktach ewakuacji, • przyjmowania, ewidencjonowania oraz dystrybucji darów, • przekazywania zapotrzebowania dot. pomocy humanitarnej i wolontariackiej na szczebel wojewódzki, • pomocy organizacyjnej przy osuszaniu zawilgoconych konstrukcji budynków, • odkażanie terenów, punktów ujęć wody pitnej, • szacowania strat i prowadzenia akcji zmierzającej do ich likwidacji, (remont, odbudowa itp.). <p>W celu koordynacji pomocy humanitarnej proponuje się, by działała Wojewódzka Federacja Organizacji Pozarządowych stale współpracująca z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166); • Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385 ze zm.). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych</p> <p>Podmioty wdrażające: Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego, organizacje pozarządowe.</p>
4	<p>Instrument: Doskonalenie opieki weterynaryjnej dla zwierząt. Instrument obejmuje opracowanie procedur:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zbierania i analizowania danych statystycznych niezbędnych do przygotowania prawidłowej akcji ratowniczej, do których należy: <ul style="list-style-type: none"> • zaktualizowanie informacji o ilości posiadanego inwentarza w gospodarstwie z podaniem namiarów GPS; • analiza terenu zagrożonego z weryfikacją posiadanych: planów ewakuacji, kierunków ewakuacji, dróg ewakuacji i kierowania ruchem, zapewnienie zaopatrzenia na potrzeby akcji; • przygotowanie ulotek informacyjnych jak postępować w sytuacji powodzi; Przygotowania zaplecza paszowego (wspólnie z federacjami organizacji pozarządowych), utylizacyjnego, miejsc przebywania zwierząt z terenów zagrożonych, transportu

	<p>do ewakuacji zwierząt itp.;</p> <p>III. Przygotowania listy zakładów leczniczych, które na czas zagrożenia powodziowego mają podpisane umowy z samorządem na świadczenie usług leczniczych (PLW - powiatowy lekarz weterynarii);</p> <p>IV. Szacowania zapotrzebowania osobowego z zasobów lekarzy weterynarii wolnej praktyki, niezbędnych do zabezpieczenia akcji ratunkowej (PLW);</p> <p>V. Zabezpieczenia finansowego na zakup środków farmakologicznych niezbędnych do prowadzenia akcji ratunkowej, na przykład na środki do premedykacji zwierząt (PLW);</p> <p>VI. Szacowania zapotrzebowania osobowego pracowników Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej (PIW) niezbędnych do prawidłowej koordynacji powyższych zadań. W przypadku braku możliwości zabezpieczenia odpowiednich zasobów ludzkich PLW informuje WLW o takiej sytuacji, w celu przesunięcia inspektorów weterynaryjnych z innych PIW-ów na czas trwania akcji z uwzględnieniem rotacji zasobów ludzkich w czasie trwania akcji (PLW);</p> <p>VII. Zabezpieczenia sprzętu będącego w posiadaniu inspekcji weterynaryjnej oraz innych wyspecjalizowanych podmiotów na czas trwania akcji (PIW);</p> <p>VIII. Nadzoru nad miejscami przebywania zwierząt w strefach bezpiecznych, pochodzących z terenów zalanych, w tym monitorowanie zdrowotności zwierząt i ich warunków dobrostanu (PLW).</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1166).; • Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 ze zm.) • Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385 ze zm.). <p>Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych</p> <p>Podmioty wdrażające: I) Władze samorządowe, II) Władze samorządowe wspólnie z federacjami organizacji pozarządowych; Powiatowy i Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Państwowa Straż Pożarna.</p>
--	--

7. Grupa działań nr VI

Lp.	Grupa działań nr VI: Instrumenty edukacyjne
1	<p>Instrument: Kampania informacyjna – opracowanie powszechnej instrukcji postępowania na wypadek powodzi dla gmin, na terenie których wdrażany będzie PZRP, określającej w jaki sposób na danym obszarze rozpoznać ostrzeżenie o zagrożeniu powodzią oraz jakie kroki podjąć w sytuacji odebrania takiego ostrzeżenia.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne.</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, podmioty odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe na terenie poszczególnych gmin i województw.</p>
2	<p>Instrument: Kampania informacyjna – promocja portalu powodziowego www.powodz.gov.pl, który zawiera komplet informacji dotyczących powodzi i zagrożenia powodziowego. Promocja strony na obszarach zagrożenia powodziowego powinna być prowadzona w oparciu o lokalne środki przekazu o charakterze internetowym i konwencjonalnym.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne.</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej</p>
3	<p>Instrument: Kampania edukacyjna dla placówek edukacji szkolnej na bazie lekcji z zakresu bezpieczeństwa powodziowego.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne.</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej</p> <p>Podmioty wdrażające: jednostki samorządu terytorialnego finansujące poszczególne placówki oświatowe.</p>
4	<p>Instrument: Kampania edukacyjna dla placówek edukacji przedszkolnej oraz stworzenie platformy edukacyjnej poświęconej tematyce powodzi (odpowiednik platformy „Młody hydrolog”), przekazanie podstawowych wiadomości o powodzi w formach dostępnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.</p> <p>Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne.</p> <p>Podmiot inicjujący/koordynujący: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej</p>

	Podmioty wdrażające: podmioty odpowiedzialne za finansowanie przedszkoli publicznych i prywatnych.
5	Instrument: Kampania edukacyjna dla organów administracji samorządowej mająca na celu poprawę jakości wydawanych decyzji administracyjnych z zakresu planowania i gospodarowania przestrzennego poprzez podniesienie poziomu świadomości w zakresie pożądanych kierunków zagospodarowania obszarów zagrożenia powodziowego.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: niekonieczne.
	Podmioty inicjujące/koordynujące: Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej Podmioty wdrażające: jednostki samorządu terytorialnego
6	Instrument: Edukacja dla bezpieczeństwa na terenie dużych obiektów w formie szkolenia w zakresie edukacji powodziowej jako elementu uzupełniającego zakres obowiązkowego szkolenia BHP dla pracowników w firmach i innych instytucjach.
	Niezbędne zmiany legislacyjne: załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).
	Podmioty inicjujące/koordynujące: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska Podmioty wdrażające: pracodawcy w firmach i instytucjach zlokalizowanych na obszarach zagrożenia powodziowego.